

403

COLECTIA „POVESTIRI
STIINȚIFICO-FANTASTICE”

403

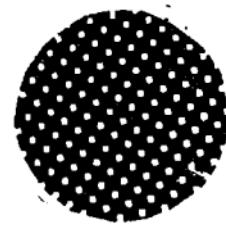
MIHAIL COSMA

*Cantonierul
galactic*

SHINICHI HOSHI
JAPONIA

Tutunul

**Redactor literar: ADRIAN ROGOZ
Coperta desen: VICTOR WEGEMANN
Desene interioare: AUREL BUICULESCU
Prezentarea grafică: ARCADIE DANIELIU**

**Colecția „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE“
editată de revista**

**Stiinta
și
tehnica**

**Anul XVII
1 septembrie 1971**

Cantonierul galactic

de MIHAIL COSMA

P

ÎNĂ ACUM n-ați formulat decât argumente aleatorii. Ele nu vă pot absolvi de greșeala capitală ! rosti președintele.

Cu respirația tăiată, așteptam verdictul Juriului.

Cind, deodată, sub cupola de alabastru din sala enormă a A.I.Z.G. ★, vibră puternic vocea cristalină a Selenei :

— Președinte, permiteți să trec la esențializare. În definitiv, eu sunt... (Ar fi vrut să rostească, probabil, „vinovată“ sau poate să precizeze, cu un termen definitoar din Codul etic al cosmonauților, fapta ei, dar se opri, ușor transfigurată, ca înaintea unei hotărîri supreme.)

Președintele zîmbi :

— Perfect ! Și aici vă apărați unul pe altul ca-n Cosmos, candidat Selena ? Juriul îți aprobă o expunere... stohastică.

Secretarul meu electronic de buzunar, luînd-o înaintea gîndurilor, îmi calculă alternativele... Și, peste o clipă, prin difuzeoarele din sală, încercam să-mi prezint hotărîrea pe care o luasem încă de la începutul dezbatelor.

— Onorat Juriu ! Eu... numai eu... am încălcat prescripțiile cu privire la preîntîmpinarea unui dezastru cosmic. Selena...

— Deconectează-ți „secretarul“, glumi președintele către mine, și așteaptă să vedem ce declară coechipiera dumitale sau, cum se zicea cîndva, partea „în replică“.

După ultimele cuvinte, prin sală se revârsă o ușoară rumoare... Dar chipul luminos al Selenei apără viu conturat pe ecranele portative, încît fiecare dintre cei peste o mie de savanți, celebri exploratori ai Galaxiei, reveniră la gravitatea excepțională ce caracteriza întrunirile înaltului for.

Îți relatasem cu altă împrejurare despre ultimele mele „zile“ pe astrofarul „Antipar 13 B“.

• După cum îți amintești, odată cu introducerea primelor itinerarii de „trenuri“ cosmice, în anumite perimetre ale Ga-

* Academia interastrală de zboruri galactice.

laxiei, în vecinătatea unor cîmpuri mai extinse de micrometeoriți sau a zonelor de iradiere necunoscute, fusese să instaleze un fel de balize sau „cantoane“ astrale. Erau niște uriașe platforme-faruri care vegheau la securitatea tunelelor de unde de energie, prin care acele astroconvoaie circulau spre alte sisteme.

Deservirea astrofarurilor, dotate cu aparatură perfectionată de protecție a zborurilor, era asigurată de către un galactonaut mai bătrîn, din „rezervă“. Pe scurt, un fel de „cantonier“ de pe timpuri. Doar că în loc de steguleț avea un puternic radiolocator-laser. Pentru observarea zonelor mai îndepărtate cantonierul se folosea de telescoapele cu venusin, metaloidul acela de pe Venus, cu calități exceptionale, utilizat în aparatelor pentru observații astronomice. În plus, omul mai dispunea de o „drezină“, o astronavă de serviciu, pentru a da o raită în preajma astrofarului sau pînă la cantonierul „vecin“, cînd nu se anunța nici un expres galactic, ci simple „marfare“... Iar vecinul meu cel mai apropiat era și el un pașionat pieton al spațiilor cosmice, prilejuindu-mi deseori neuitate momente de elevație, în discuțiile noastre științifice îngă o pilulă-cafea sau alt întăritor, degustate la „botul“ vreunei nave. Desigur, rîzi că utilizez acest jargon vîrstă, dar el colorează pitoreșc amintirile noastre de vechi „lupi de cosmos“.

Cum îți spuneam, mă aflam cam de douăzeci de ani tereștri (o nimică toată în Galaxie !) pe satelitul-astrofar, așteptînd să se scurgă ultimele luni prin care îmi completam cu cîste stagiu de galactonaut senectut, gata de a fi „lăsat la vatră“, intrucît mă apropiase de o centă și jumătate.

Intr-o zi de acalmie, cînd nici meteoroscoapele, nici steorodarele nu mă avertizau asupra vreunei surprise, de la vreo jumătate de parsec primesc o depeșă :

„Allo ! Astrofar «Antipar 13 B» ! Pregătiți cosmodromul. Sosesc de pe coordonatele X, paralaxa Y... Sunt pe astronava de experimentare „Teleenergo I“. Aspirant-planetonaut : Selena !“

La început am luat comunicarea drept o glumă cosmică. Nu pentru numele puțin ciudat al planetonautilui, fiindcă încă din primii ani ai zborurilor cosmice mulți dintre oameni își luau ca nume denumirea unor stele sau planete, ci pentru faptul incredibil că îmi sosea ca musafir un elev pe o astronavă de... experimentare. „Ceva nou“ -- mi-am spus eu. „Trebuie să fie ori un elev exceptional sau, mai știi, vreun fugar aventuros de pe cine știe ce planetă de redresare biologică“.

A doua ipoteză mi s-a părut totuși puțin plauzibilă. De cîteva secole oceanele galactice erau străbătute în toate sensurile de nave de control și de pe toate planetele locuite

bolta cerească era răscolită permanent de radiotelescoape și telespectroscopie care interceptau orice vehicul cosmic.

Fie ! Îl voi primi pe necunoscutul planetonaut cu bucurie ! **Și cu tradiționala floare de miosot** *, cultivată în sera astrofarului.

Așa obișnuiam noi, „cantonierii“ infinitului, să-i întâmpinăm pe rarei oaspeți care ne vizitau.

Dar, spre surpriza mea, după ce trecu prin ecluzele de acomodare, din misterioasa navă coborâtă pe cosmodromul astrofarului nu descinsese vreun băiețandru, ci o... femeie. **Și ce femeie ! Vechile Diane, Beatrice, Margarete ar fi pălit în fața uluitoarei frumuseți pe care aveam placerea să-o primești în mînă o minusculă floare azurie, oferită oarecum cu genă.**

— Sint aspirantul-planetonaut Selena. Repartizată la dv. pentru practică și experiment pe timp de 18 luni terestre. După aceea mă întorc pe Terra, pentru a fi confirmată galactonaut definitiv.

— Fii binevenită, Selena ! Cred că te-au trimis la mine fiindcă în curind voi fi trecut în rezervă... altfel... am adăugat eu puțin malitios... deși m-am cam apropiat de o sută cincizeci de ani... n-ăs ezita să-mi prelungesc robinsonada galactică.

— Nicidcum, îmi răspunse fata, clipind cu ochii ei de aur. M-au trimis fiindcă ești unul dintre cei mai experimențați galactonauți cu specialitate în astrofizică, dar și în astro-radiochimie. **Și eu sunt specializată în astrofizică, însă, lucrind împreună, îmi voi îmbogăți desigur cunoștințele și din disciplina dumitale secundară. Deși nici în acest domeniu nu sunt chiar o neofită.**

Motivul trimiterii la practică undeva pe un astrofar de la periferiile Galaxiei nu mi s-a părut suficient de credibil. L-am apreciat chiar ca o aventură a unei fete excentrice. Nu e posibil ! **Astroradiochimia poate fi mai lesne aprofundată pe corpuri astrale, unde se petrec fenomene ieșite din comun... Pe planetele de magneziu, sodiu, cobalt, de pildă. Ce e drept, acolo pericolele sunt mai mari. Dar pe un minuscul astrofar, cum să-ți dezvolti cunoștințele la care se referea fata ? ! Cam misterioasă această aspirantă ! Dar, fie, mi-am spus eu ; e mai plăcut, totuși, să ai în pustietățile universului o ființă pe aproape. Și mai ales dacă e o colegă din locurile tale de baștină !**

La cîteva ore de la sosirea Selenei ne-am și pus pe lucru. După o prezentare sumară a astrofarului (pentru care am consumat totusi cam o lună terestră !), după familiarizarea Selenei cu analizoarele radiochimice, care ne-a mai consumat o

* „Nu mă uită“.

etapă din „practica“ ei, am trecut la partea mai dificilă, la capitolul „experiențe“. Și abia atunci am început să întrevăd obiectivul principal al oaspetelui meu. Selena încerca un nou tip de astronavă. Era lucrarea ei de diplomă pentru examenul de galactonaut.

Bineînțeles, își experimenta astronava numai în timpul „liber“, în zilele cînd instalațiile de avertizare nu ne semnalau apropierea vreunui convoi de nave. În asemenea momente solemnne, după ce în prealabil puneam în funcțiune toate ecranele de control al traseului, eu cu Selena ne instalăm în turnul astrofarului, salutînd cu semnale optice, ca doi bravi cantoieri de pe timpuri, pe călătorii galactici.

Desigur, fremătam de curiozitate să aflu cam ce astronavă experimenta musafirul meu. Dar o anumită pudicitate unită cu un sentiment al candorii pentru aspirațiile unei tinere studioase m-au oprit la poarta tăinuită a cercetărilor ei. Am lăsat lucrurile să se desfășoare în voia lor, convins fiind că va sosi clipa cînd voi fi luminat pe deplin. Și mi se va cere poate și părerea.

Și clipa sosi sub o formă ciudată... ți-o voi povesti amănușit... Dar mai întîi trebuie să-ți reamintesc că astrofarul meu, care dispunea de utilaje ultraperfecționate, a stîrnit o nespusă admirație în Selena.

— E un fel de pălărie fermecată din care poți scoate orice, rîse într-o zi aspiranta, venind cu un braț de ciuperci roșcate din seră, desigur, intenționînd să le gătească pentru dejun. Vorba vine „să le gătească“, fiindcă bucătăria era complet automatizată. Și deservită de un „creier-bucătar“...

Butada cu pălăria era totuși întemeiată și la propriu și la figurat. Privit de la o mică distanță, „cantonul nostru galactic“ avea într-adevăr forma unei pălării fosforescente, însă pentru un cap de zece ori mai mare ca al Sfinxului — să zicem.

Nu era un efect al iluziei această conformație. Amplasat sub o enormă calotă din metale speciale, astrofarul era construit pe o uriașă platformă rotundă, pe marginea căreia se afla o „alee“, de asemenea metalică, pe care te-ai fi putut plimba și cu un vehicul terestru.

Ocupată cu preparatul trufandalelor pe care le culesese din seră, Selena își făcea de lucru în bucătăria-laborator.

Cînd deodată se auzi sirena de apel a astrofarului. Eram chemat pentru o comunicare de la o stație planetară apropiată. Am alergat spre cabina de telecomunicații, grăbit să

recepționez mesajul. Dar, încă înainte de a-l înregistra, am auzit vocea Selenei într-un difuzor: „Dacă este pentru mine, recepționează! E păcat de ciuperci, se vor fezanda prea mult!“

Textul mesajului, laconic și neobișnuit, m-a pus pe gânduri: „Candidat Selena, candidat Selena! În experiența de miine, cînd te vei afla pe următoarele coordonate (se dădeau o serie de indicații cifrice), să încerci schimbarea parametrilor accelerării. În proba finală, încercăm și la viteza absolută. Succes!“

Peste cîteva clipe, la începutul dejunului, i-am arătat Selenei mesajul primit. Uitînd de savoarea ciupercilor, din care aproape nu gustase, tînăra, scuzîndu-se, îmi ceru permisiunea să-și consacre întreg restul zilei verificării minuțioase a aparaturii de pe „Teleenergo I“.

Dintr-o dată, am fost cuprinși de o inexplicabilă neliniște. Să experimentezi o astronavă, încercînd să-i schimbi parametrii accelerării, însenma s-o transformi într-un sfredel, într-un titirez uriaș, care îți poate executa un adevărat „dans al morții“! Mi se părea, oricum, aproape hazardată această experiență.

M-am retras cam apăsat în observatorul astronomic al astrofarului, încercînd să-mi conținui sinteza cercetărilor din ultima perioadă.

Din cînd în cînd, prin locatoarele în permanență deschise spre adîncimile Galaxiei, scrutam bolta neagră presărată cu gigantici ciorchini de astri. Cîte eforturi, cîte generații de galactonauți și cîte sacrificii eroice au fost necesare pentru cucerirea unora din secretele razelor cosmice?!

Care este originea lor, sursa energiei lor colosale? — au fost și au mai rămas în parte probleme spinoase ale astrofizicii

O ipoteză din a doua jumătate a secolului XX a savanților Sklovski, Ghinzburg, Burbidge se dovedise fondată. Ei fuseseră printre primii cercetători care au presupus că radiațiile cosmice provin din „exploziile“ supernovelor. Cu prilejul acestor explozii, în spațiul galactic se formează — și sint aruncate în Cosmos — particule primare ionizate. Întreaga Galaxie e străbătută de grindina continuă, invizibilă a acestor fluxuri de grăunțe infime, cu o putere enormă de penetrare.

În calea lor, ca un meterez avansat, se afla postul meu de supraveghere și avertizare, excelentul astrofar, care, dacă izbutea adeseori să anihileze „brizele“ mai puternice, reușea în schimb ceva mai greu să prevină sau să neutralizeze re-

vărsările catastrofice, deși se afla la milioane de kilometri mai aproape de sursele lor. Bineînțeles, lupta se desfășura într-o strânsă colaborare cu alte sute de astrofaruri ce gravitațau printre ghirlandele constelațiilor.

— Vezi tu, Selena, ce misiune splendidă avem noi aici, în infinitatea astrală ? ! îi demonstram eu mereu tinerei mele colege, inițiiind-o continuu în alte domenii ale astrofizicii.

— Da, sănsem ca niște „grăniceri“ de pe timpuri ! — surâdea aspiranta, sorbind cu nesaț fantasticele imagini ale mulilor de formațiuni stelare de dincolo de Galaxia noastră.

— Ia privește, ia privește ! am întrerupt-o eu din gînduri, odată, cînd bolta cerească era transparentă ca lacrima. Uite acolo ! Vezi Andromeda ? Galaxia cea mai apropiată de noi. Numără peste un milion de stele. Iată și una dintre planetele „vecine“ cu astrofarul meu ! E ușor albăstrie, ca Terra noastră. Nu va trece mult și, desigur, dacă e locuită de ființe raționale, vom intra în comunicație și cu ea.

— Eu aş prefera cu vreo planetă din Lebăda, deși e o galaxie ceva mai îndepărtată ! mă înghionti Selena.

— De ce așa ?

— Fiindcă, ți-amintești, completă fata, de acolo s-au captat, pe la 1940, primele radiosemnale ! Cîtă senzație au stîrnit ! Lebăda a născut radioastronomia și cîte descoperiri au urmat ! Ar merita să aibă prioritate față de Andromeda !

— Aș ! am replicat eu. Semnalele nu veneau din partea unor ființe. Erau ecouri ale uriașelor procese interstelare, ale exploziilor și imploziilor din depărtările extragalactice !

— Mulțumesc ! mă săgetă ironic Selena. „**Astronomul optic folosește datele energiei radio, așa cum vînătorul întrebuițează un bun cîine de vînătoare !**“ — am învățat și eu acest adagiu al celebrului Hoyle, marele astrofizician din secolul XX al mileniului trecut.

— Exact, exact !... am răspuns eu, pe nerăsuflare, tempeându-mi zelul pedagogic.

— Știi ceva ?... Mie mi-ar face mai mare plăcere acum, reluă Selena, dacă mi-ai arăta cîțiva quasari ! Cred că privesc mai îndeaproape treaba noastră comună, aici, la cantonul dumitale.

— Totdeauna ai umor, colega ! am să-ți satisfac curiozitatea. Deși cred că ai studiat pînă astăzi nu puține clișee și cataloage ale acestor concentrații de mase de materie interstelară.

Desigur, nu voi uita prea curînd minunatele clipe petrecute în fața ecranelor telescopice pe care am apropiat de ochii Selenei numeroase supernove și zeci de quasari. Știi de ce ? Fiindcă m-au făcut pentru prima dată să descopăr că, deși

vechi „practician“ în ale Galaxiei, aveam și o vocație de dascăl.

I-am arătat Selenei mai întii cîteva forme ciudate, chiar stranii, de galaxii-spirale... Apoi i-am prezentat galaxii-cilindrice, galaxii-buclă, galaxii-discoidale, toate în mișcare, toate rotind în imensitatea fără limite a universului miliarde și miliarde de stele.

Cel mai mult a amuzat-o pe tînăra planetonaută o nebuloasă ceva mai îndepărtată, dar care imita forma astrofarului meu.

— Seamănă cu un sombrero ! rîse cu poftă Selena. Pălăriile acelea de paie din străvechiul Mexic...

Inevitabil însă, către sfîrșitul discuției, prezentindu-i feței și cîțiva quasari, a fost necesar să o trec și prin capitolul microfizicii astrale, să-i vorbesc despre felul cum iau naștere uriașele „cratere“ de radiații, cum se formează pulberea interstelară, cum se produc procesele nucleare de fisune și fuziune pe stele, cum apare materia din particule și antiparticule.

Ajungînd pe acest teritoriu spinos, am preferat să recurg la o ilustrare vie. Treaba aceasta mi-a fost mult facilitată de microbenzile din laboratorul astrofarului pe care i le-am derulat Selenei, cu întreaga istorie a descoperirii particulelor și antiparticulelor, de la electroni și neutroni pînă la antibarioni și antisigme, de la primele teorii asupra structurii radiațiilor pînă la tabloul analog sistemului periodic al lui Mendeleev, prin care, după ani și ani de migăloase cercetări, astrophizicienii noștri descoperiseră legile generale ale interconexiunii celor mai infime fracțiuni infranucleice.

Am stăruit mai mult, și aceasta a bucurat-o nespus pe Selena, asupra rolului antiparticulelor și a așa-zisei antimaterii. De acțiunile lor în depărtările galactice erau direct legate misiunile pe care le îndeplineam pe „Antipar 13 B“.

La sfîrșit, ca o încununare a tuturor „minunilor“ științifice pe care le înfățișasem interlocutoarei mele, am făcut o ultimă trecere în revistă a dispozitivelor de prevenire și deviere a norilor de particule pe care le aveam pe platforma mea spațială. Cîtor vizite nepoftite ale unor asemenea „intruși“ le dădusem alte adrese, stăvîlindu-le erupția distractivă !

Forțele însă erau evident inegale. Un om, un singur om, ce e drept, înarmat cu rațiunea lui cercetătoare, cu arsenalul unei aparaturi de-o putere teribilă... Si-n fața lui stihile Galaxiei, și mai ales cele ale Metagalaxiei, pe unde încă nu „plutise“ vreo astronavă.

Mă simțeam însă nespus de mîndru de munca mea, de rostul meu în acel îndepărtat ungher al universului, unde

reprezentam ființele cugetătoare de pe toate planetele, care izbutiseră să transforme într-o rețea de oceane navigabile o bună parte a spațiului sideral.

Nici n-am simțit cum s-au scurs cele zece ore de muncă tenace încinate studiului, cind, după o scurtă pauză, am fost brusc întrerupt din gînduri de vocea melodioasă a Selenei :

— Cantonierule, poftește la cină ! Ti-am pregătit și o surpriză.

După gustările obișnuite, Selena scoase din frigiderul bucătăriei, tixit cu zeci de fructe planetare, o butelie din plastic cu o etichetă pe care scrisese : **Nectar astral. Varietatea „Astrofar 13 B“.** **Recolta anului 2570.**

Nu m-am putut stăpini și am salutat cu un rîs homeric apariția buteliei. Selena tescuise must din strugurii de Saturn cu boabe cît niște mere, pe care-i plantasem în seră încă de la sosirea mea pe astrofar, dar neglijasem să-i recolțez.

— Noroc, cantonierule ! îmi zîmbiră ochii aurii ai fetei, îmbiindu-mă să ciocnim o cupă.

— Succes, Selena ! Din toată inima, succes ! i-am urat eu, văzind-o optimistă, încrezătoare, pe deplin biruindu-și orice urmă de neliniște.

Și totuși, oare nu sosise momentul cel mai prielnic a o rugă să-mi destăinuiască „misterul“ astronavei ? am reflecțat eu sorbindu-mi cupa. Nu, încă nu sosise, va trebui să mai aștept...

Retras în cabina de dormit am stat multe clipe, apoi în fața hubloului prin care se vedea pe un bor al „pălăriei“ astrofarului silueta albastră a navei oaspete. Admirabilă mașină ! Dar pentru mine mai continua să rămînă învăluită în taină, disimulată, ca o femeie fermecătoare.

Evident, sistemul de referințe — timpul, spațiul, gravițația, vitezele — de pe astrofar era cu totul altul decât cel de pe Terra. Dar un calendar special ne păstra riguroasă cronologia zilelor de pe Pămînt. Chiar atunci cind la acea extremitate a Galaxiei un an sau o zi puteau fi echivalente cu o zecime de secundă pentru pămînteni. Sau invers.

La cîteva ore de la primirea straniului mesaj, procedind la o verificare suplimentară a navei sale, cu o seninătate aproape alarmantă, Selena mă chemă la videotelefon :

— Mă pregătesc pentru start. Am început să fac „plinul”. Peste cîteva minute îmi lansez astronava. N-ai dorî să vîi cu mine? Știi, pentru referatul către Academie...

Cred că niciodată în lunga mea carieră de galactonaut n-am trăit un moment mai confuz. Noutatea m-a deconcertat. Eu, care-mi formasem aproape cu o precizie de ceasornic toate reflexele, eu, cel fortificat de atîtea peripeții prin Galaxie, m-am trezit pentru prima dată de-a dreptul dezarmat. Nici nu știam ce hotărîre să iau. Scrutam pe gînduri videotelefonul, pe care-l uitasem deschis, cînd o auzii din nou pe Selena :

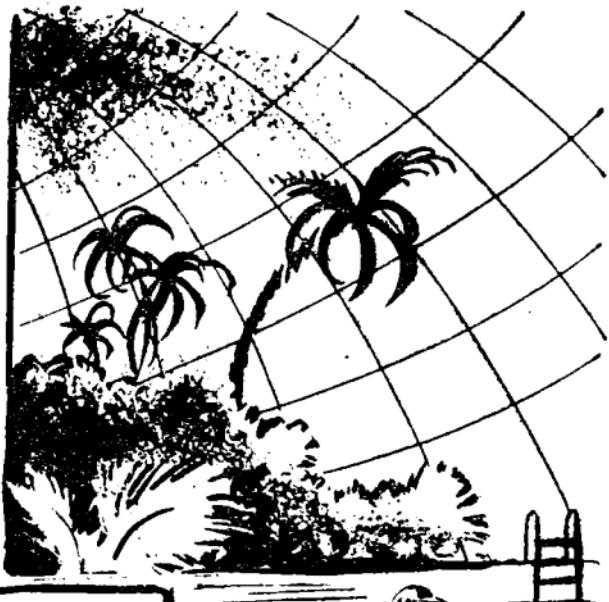
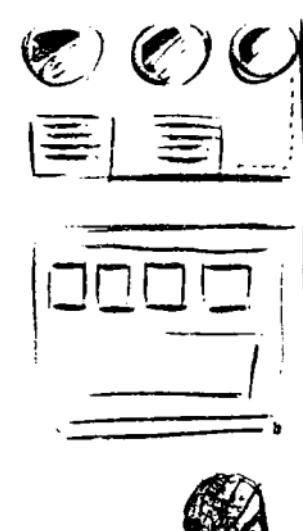
— Nu, Rorro, logodnicul meu se află pe o planetă transuraniană. După proxima deplasare îți voi povesti...

— Proxim... am deslușit eu o voce puțin metalică. Nu putea fi al altcuiva acest timbru decît al robotului care răspundea la numele de Rorro, unul dintre servanții mei preferați.

Peste o secundă, cu un ușor declick, videotelefonul se închise. În legătură cu această întîmplare sănătatea să fac o mică digresiune.

Rorro, șeful echipei de creieri automați, care deservea astrofarul, se ocupa personal, totdeauna, de „plinul” astronavelor înainte de decolare. Era un robot adaptat pentru autoprogramări, cu o variată gamă de posibilități. Devenea ușor cînd un veritabil matematician, dublat de un inginer electronist, cînd un excelent partener de șah, care putea să susțină oricînd un simultan la zece — douăsprezece table. Rorro avea chiar posibilitatea de a-și modela noțiuni și unele idei mai simple. Ba, în ultimul timp, avînd păstrate în memorie mai multe programe artistice, în comportările lui apăruseră și unele înclinații de acest fel. Rorro devenise un pasionat amator de muzică. Învățase chitara și saxofonul. Își alcătuise chiar o mică orchestră de jazz cu alți roboți. Pentru repertoriul ei compunea melodii „inspirate” de evenimentele petrecute pe astrofar. S-a întîmplat, nu știu cum (aceasta mi-au relatat-o alți roboți), că odată Rorro, puțin indiscret, o admirase pe Selena înnotind în mica piscină a astrofarului. Sensibilitatea lui, cu preponderență acustică, suferi deodată o stranie mutație : Rorro începu să-și dezvolte și unele înclinații plastice. Și, ca atare, în orele lui de odihnă o pictă pe Selena, cu cască de planetonaut, dar în costum de... baie. Întîmplarea m-a făcut să rid multe zile, iar pe Selena a amuzat-o copios.

Dar Rorro nu uitase că arta care transfigurează cel mai subtil sentimentele rămîne, totuși, muzica. De aceea nu m-am mirat cînd, într-o seară, sub o ploaie de stele căză-

toare, lîngă hubloul cabinei unde dormea Selena, a început să răsune un fel de cosmo-twist îndrăcit, cu un bizar acompaniment de chitară și care avea următorul refren :

**Selena, Selena,
Minune a depărtărilor astrale !
Selena, Selena,
Antiparticule enigmatice
Porți în privirile tale.
Nu-mi găsesc parametrii
Cînd îmi surîzi pe astrofar.
Selena, Selena,
Ești inimii mele
Galactic mărgăritar ! etc... etc...**

Îndrăgostit pînă peste „urechile“ locatoarelor pitice de pe capul lui metalic, Rorro căptă „fixații“, care din cînd în cînd îi dereglau unele canale ale memoriei automate. Mă și gîndeam să-i acord o relaxare mai îndelungă, pentru că-mi făcuse cîteva boroboate care mi-au pus uneori în pericol funcționarea unor mecanisme de mare precizie de pe astrofar.

Instalat în cabina de comandă al lui „Teleenergo I“ (fiindcă acceptasem invitația Selenei), la mii de kilometri de astrofar, gîndindu-mă la Rorro, îmi revinea mereu în minte replica Selenei auzită la videotelefond :

— Nu, logodnicul meu se află pe o planetă transuraniană. După proxima deplasare...

Și, parcă trezindu-mă dintr-un vis neplăcut, deodată mi se năzări un gînd dureros ca o rană. Aproape involuntar mi-am îndreptat privirile spre ecranul cu ajutorul căruia țineam legătura vizuală cu astrofarul. Și, fără să vreau, am tresărit turburat. Rorro, înconjurat de cei mai „vîrstnici“ servanți automați, se urcase în turn și pușese în funcțiune toate sistemele optice de alarmă ale astrofarului. Jeturi de scînteie, cînd roșii, cînd albe, cînd albastre, se zăreau țîșnind în jerbe peste cupola stației mele. Or, robotului Rorro, oricît ar fi fost el de perfecționat, nu-i era admis sub nici un motiv să ia cu de la sine putere o asemenea măsură. Dar, datorită, desigur, posibilităților de „intuire“ mecanică, el realizase neîndoînlic iminența unui pericol care amenința acum fie astrofarul, fie nava noastră. Pradă unui bizar presentiment, i-am strigat Selenei :

— Proxima deplasare ! Proxima ! Mă auzi ?... Virează, virează astronava înapoi la astrofar !...

Selena mă privi uluită, cercetîndu-mă curioasă, atentă. Dar era prea tîrziu... Peste o secundă avertizoarele de alarmă

începură să vuiască asurzitor. Pe cadrane apărură fulgere roșii-verzui care indicau cu o precizie certă : „**Carburantul fotonice epuizat**“. Ca izbindu-se de un munte de vată, nava își încetini simțitor viteza. Selena era totuși mai liniștită ca ori cind.

Placiditatea ei, aproape incredibilă, îmi dădu fiori. Ii repetai pe un ton amenințător :

— Pune-n funcțiune motoarele cu plasmă ! Si virează înapoi imediat ! Tu nu mă auzi ? !... Pe toți dracii lui Rorro și ai tăi...

Îmi dădeam perfect seama că rezerva de plasmă nu ne-ar fi ajuns să acoperim nici măcar o porțiune din distanță ce nu separa de astrofar. Dar mă simțeam captat ca de o hipnoză de această ultimă soluție.

— Mai dispunem și de o... șalupă de salvare, cantonierule, îmi surise angelic Selena. Dacă te-ai speriat, coboară în hangar și dă-i drumul !... E acolo o microfuzee, tot fotonică...

— Si cu „Teleenergo“ ce ai de gînd să faci ? Abandonezi astronava aici, la cîțiva pași de cîmpurile de radiații ? Doar cunoști puterea lor de penetrație ! Pe scurt, virează înapoi ! am stăruit eu.

— Si dumneata ai căpătat „fixații“ ca Rorro ? mă întrerupse Selena. Este un adevăr peren prin urmare că, în prezența unei femei, hai să-i zicem „frumoase“, bărbații își cam diminuează unele disponibilități psihice ? ! Ai uitat de numele astronavei mele ?

În timp ce mă săgeta cu aceste replici, Selena cupla și decupla un șir întreg de butoane de pe pupitru de comandă, asemănător unei claviaturi de orgă. Si, cuprinsă ca de vîrtejul unui taifun, astronava țîșni la verticală, spintecind Galaxia.

Am închis ochii descumpănit, deși oarecum curios. Si i-am deschis cu aviditate, mari, neverosimil de mari. Selena dicta cu o fermitate care treptat mă liniști : „Allo ! Allo ! Baza ? ! Aici «Teleenergo I»... Aici Selena... Totul decurge normal... Pe coordonatele propuse, la timpul indicat, am deschis recipientele de recepție !... Nava se comportă perfect — la toate vitezele. Încărcătura de fotoni sosită prin spațiu — suficientă. Opriți emisiunea de energie !“

După mai multe ore de zbor, de astă dată agrementat cu glume și risete, am coborât pe cosmodromul astrofarului.

Cînd am descins din cabina de comandă, l-am găsit pe Rorro întins pe o targă, înconjurat de servanții automați ai cosmodromului. Cu diferite aparate de control, colegii săi îi studiau cu atenție inima electronică, din care demontaseră și auriculele și ventriculele mecanice. Robotii spuneau că luară măsura aceasta pentru a preveni pe viitor maladia „fixațiilor“ printre creierii automați de pe astrofar.

Bineînțeles, Selena n-a aflat decât foarte tîrziu că ultima dintre fixațiile lui Rorro fusese declanșată de cuvintele „**Proxima deplasare**“. Era formula-tip prin care, la apariția vreunui nor obișnuit de micrometeoriți, care nu necesita un zbor mai lung cu „drezina“, robotului fi pregăteam programul, începînd cu același ceremonial : „**Pentru proxima deplasare încarci astronava cu carburant clasic !**“

Ca atare, auzind-o pe Selena vorbind de **Proxima deplasare**, docil, Rorro, visătorul îndrăgostit pînă peste urechi, a întrerupt alimentarea lui „Teleenergo“ cu combustibil fotonic, burdușindu-i rezervoarele cu o mare cantitate de plasmă... Ce să mai spun ? În felul acesta Rorro ne făcuse și mai „plăcut“ raidul comun prin spațiile galactice...

Nu mai stăruî asupra ultimei experiențe a Selenei pentru un motiv pe care îl voi mărturisi mai tîrziu.

Însă, deși întrevăzusem importanța ei, trebuie să spun că m-am bucurat nespus să trăiesc pe deplin revelația importanței deosebite pe care o avea această încercare pentru dezvoltarea zborurilor în Galaxie și dincolo de ea !

Nenumăratele mesaje laser, primite chiar din primele secunde după întoarcerea noastră, o felicitau pe Selena pentru performanța ei senzațională și curajoasă.

De pe cele mai îndepărtate planete, din diferite orașe-satelit, ca să nu mai vorbesc de astrofaruri și convoaie de astronave, soseau continuu, în valuri, asemenea misive răscolioare. De cînd mă aflam eu pe astrofar cred că transmisionisii noștri electronicî n-au trăit momente mai febrile. Valul de felicitări a fost încheiat de o depeșă plină de lăudă, de pe o planetă... transuraniană, și de un salut al Academiei noastre de pe Terra.

„**Înainte, Selena !**“ Erau cuvintele de omagiu de la sfîrșitul ultimului mesaj.

Se apropiă etapa finală a „practicii“ musafirei mele. Iar pentru mine se contura luminoasă ziua întoarcerii pe Pămînt.

Fiindcă Selena devenise un „**camtonier**“ matur, deseori îi permiteam să execute toate manevrele de semnalizare, ba chiar să recepționeze trenurile de astronave. Uneori mă și felicitam că izbutisem să-mi creez un „**asistent**“ atât de operativ. **Și încă** într-un timp record. Iar ochii de aur ai Selenei mă priveau cu o nespusă mulțumire cînd îi permiteam să-și vadă și de experiențele ei.

Pe scurt, trebuie să-ți spun că în ce privește navigația cosmică pe astrofar nu prea aveam cine știe ce bătaie de cap.

Avertizoarele cu analizori electronici ca și telescoapele cu venusin detectau în fracțiuni de milionimi de secundă apropierea fluviilor de micrometeoriți, pe care îi neutralizam ușor cu jeturi de ultrasunete. Meteorii mai mari sau eventualii asteroizi se pulverizau de la sine cind intilneau în cale fantasticul receptacul de unde, lovindu-se de el ca de o carapace inexpugnabilă.

Devieri neașteptate ale cîmpurilor de radiații se produceau frecvent. Dar și pentru „receptia” lor aveam dispozitive perfectionate electromagnetice care le îndepărtau de „tunel” în mod automat și... curat. Adică fără explozii.

Prin urmare, nimic nu ne putea răpi din tihna și securitatea atât de necesare unor robinsoni galactici. Selena chiar mă tăchina uneori, spunîndu-mi că nici un fenomen „interesant” nu se petrece pe astrofarul meu. Si dacă va continua aşa — îmi dădea de înțeles cu ochii ei aurii, mereu scrutind orizonturile astrale —, avea inevitabil să se îmbolnăvească de „spleen-ul cosmic”.

Dar iată că, într-o dimineață plină de farmec, cind o arcadă de stele îmbrăca astrofarul într-o ghirlandă de curcubeu, Selena mă trezi bătînd cu pumnii în ușa cabinei, unde sforăiam de zor :

— Trepidări ! Cantonierule !... Cosmoseismografele oscilează continuu !

— A ! i-am răspuns eu, fără să fiu sigur, dar încercind să-l linistesc, un fleac ! Trebuie să fie pulsăția vreunei stele gazoase. Știi, un fel de ilustrare a teoriei cosmogonice a lui Alfvén, formulată cu secole în urmă... Dar mai întii să constatăm dacă „steaua” se apropie sau se îndepărtează... Oricum, e un fenomen interesant pentru combaterea spleen-ului tău.

Am apăsat pe cîteva butoane ale spectrografului de depistare a efectului Doppler-Fizeau. Minunat aparat ! În cîteva secunde, din lentilele lui parecă ar țîșni o undă cu un fir lung de milioane, chiar miliarde de kilometri. Cu virful ei ascuțit pătrunde la depărtări de neimaginat. De fapt, e un paradox să spui că firul unditei este desfășurat de om. Nu s-a inventat încă o asemenea „mulinetă”. Dar hai să zicem că am creat și eu o metaforă. Un fapt este însă cert : cu ajutorul acestui aparat „pescarul” poate depista cu ușurință mișcarea unui corp sau a unei formații astrale. Cum aşa ? !... Foarte simplu... Dacă pe ecranul său liniile spectrale ale stelei X se deplasează spre roșu, înregistrezi că respectiva stea se îndepărtează de tine. Și invers. Dacă liniile spectrale trec spre violet, înseamnă că sursa luminoasă se apropie de tine. Pe astrofarul meu se aflau mai multe asemenea spectrografe complexe, cu ochii lor îndreptați în toate direcțiile

Dar, pe toți diavolii... La o secundă după ce-am acționat spectrograful, m-au trecut fiori. Liniile spectrale i se coloau într-un violet atât de intens, cum nu mai văzusem decât pe sutanele prelaților pictați de Veronese.

Cu sufletul la gură, ascunzîndu-mi emoția față de Selena, am alergat din cabină spre turnul de observații. La cîțiva pași de lift, un corp greu, căzind de sus, mă izbi puternic în moalele capului. Dar casca de duraluminiu rezistă izbiturii. Peste altă secundă, am văzut cum oglinda de rubin a farului de laseri din vîrful turnului se umflă ca o sferă și cu un pocnet scurt și uscat se preface în țăndări.

Și aproape imediat, astrofarul începu să se legene ca un bastiment prins de o hulă puternică. Din fericire, atât astronava mea cît și cea a Selenei erau „ancorate“ solid. Altfel, cu toată greutatea lor colosală, s-ar fi desprins de „solul“ astrofarului.

Trepidațiile continuără mai violent, iar spectrografele și cosmoseismografele vibrau puternic! Violent, tot mai intens! Oscilații tot mai agitate! Am scrutat cu atenție bolta prin telescop, dar nu se zărea nimic. Și chiar în clipa în care puneam în funcțiune avertizoarele cu unde gravifice, un trăsnet de o teribilă intensitate brăzdă ecranele lor.

Selena mă însoțea pretutindeni; puțin emoționată, însă calmă, chiar curioasă. În sinea ei, probabil, încă nu realiza proporțiile pericolului ce ne amenință.

Deci asta e, m-a străfulgerat un gînd, reflectînd la faptul că astrofarul nu-și dezmințea denumirea. După toate caracteristicile fenomenului, îmi era aproape limpede: un nor de protomaterie, încărcat cu nuclei grei, se îndrepta spre astrofar și spre tunelul de unde din apropierea lui. Particule misterioase tălăzuiau vertiginos spre noi. Dîntr-o galaxie vecină, aflată probabil în colaps gravitațional, desigur în fază de expansiune. Observatoarele de pe alte planete mă preveniseră, de curînd chiar, asupra apariției unui „antisoare“ în apropierea astrofarelor. Energia lui, cu fantastica ei putere distructivă, continua să provoace ravagii pe platforma noastră galactică.

Bîrr!... Am simțit pe frunte sudori de gheătă... De ce?... Fiindcă nu dispuneam de suficiente dispozitive să disloc astrofarul din zona nocivă! Viteza de deplasare a norului era infinit mai mare decât aceea a „cantonului“ meu. Deci trebuia să iau măsuri extreme! Să aleg chiar moartea... Nu atât pentru salvagardarea astrofarului, ci a trenului următor de astronave, aflat numai la cîteva ore de drum de noi.

I-am făcut semn Selenei să coborîm. Apoi, ținîndu-ne strîns de pasarelele într-un îndrăcit tangaj, am parcurs fuga distanță pînă la cosmodrom. Menținîndu-mi cu greu echili-

librul, am prins-o de umeri pe Selena și i-am sfredelit ochii puțin neliniștiți, care mă cercetau stâruitar de după vizorul căștii scafandrului. Arătindu-i astronava, i-am ordonat hotărît :

— Start ! Puneți nava în funcțiune ! Te oprești pe astrofarul vecin, care nu are „operator“. Îi cunoști coordonate ? !... E la o jumătate de oră de noi... Ai misiunea să-l încarcă la maximum de carburanți, cu ajutorul lui „Teleenergo“ !... Cere de la bază un supliment de unde. Eu te prind din drum. Dar haide, iute, iute !...

— Refuz ! Rămîn cu dumneata, mi-a răspuns Selena uitătă, aproape indignată.

— Încălcarea dispoziției superiorului în Cosmos... Cred că știi la ce mă refer ? am prevenit-o eu.

— Am înțeles ! șoptiră buzele ei, puțin crispate.

Privindu-mă cu o alură stranie, Selena își declanșă pistolul-rachetă și porni în zbor spre cabina giganticei păsări cosmice în care sosise pe astrofar.

În scurt timp, un con fosforescent despica depărtările galactice. Era astronava „Teleenergo I“.

Am răsuflat oarecum mai liniștit ! Mi-am strîns în grabă într-un conteiner jurnalele de observații, bobinele cu microbenzi, câteva mostre rarissime de micrometeoriți și, peste o clipă mă și aflam în cabina astronavei mele. În ultima secundă, înainte de start, am acționat la maximum toate mecanismele de avertizare ale astrofarului care nu se defecțaseră și dispozitivele de programare automată a activității lor. Cu un salt gigantic, astronava mea se împlintă, ca un proiectil, în genunile eterului.

Încă nu pornisem motoarele cu fotoni, foloseam numai fluxul de plasmă. În mintea mea diferite ipoteze se succedeau vertiginos. Totul depindea de caracteristicile necunoscutului jet de protomaterie ! Dacă nici unul dintre mijloacele de neutralizare cu ajutorul unei explozii dirijate n-avea efect, eram hotărît să recurg la orice... Dar, dacă e o întreagă constelație ale cărei radiații sunt cînd pozitive, cînd negative ? E suficient să-ntilnească în cale un grăunte cît nisipul, chiar un minuscul fir de gheăță, ca să producă un cataclism de proporții cosmice. Un pericol de o gravitate extremă amenință „tunelul“ și trenurile de nave aflate în cursă. Viața a mii de oameni era în primejdie !

Cu ochii aținți pe ecranele locatoarelor, scrutam bolta cerească. Astronava înghițea valuri de kilometri pe secundă. În cabina ei parcă mă simteam mai în siguranță decît pe astrofar. În adîncul sufletului chiar, regretam că o expedia-

sem prea în grabă pe Selena. Ar fi putut participa la o experiență interesantă. Deși microfizicienii, după secole de cercetări, izbutiseră să descopere numeroase particule elementare, deși noua ramură a fizicii subcuantice pătrunse și mai adinc în microcosm, unele radiații mai stirneau „complexe” în galactonauți!... Mai reprezentau un „C” necunoscut prin caracterul lor extrem de nestabil. Dar voința mi-era neclintită, eram hotărît să preîntimpin primejdia cu orice preț.

Mă apropiam vertiginos de „inamic”. Împodobită de o scliptoare trenă fosforescentă, astronava descria întîiul braț al unei imense spirale.

Ce e drept, astrodrezina mea nu era una dintre navele cele mai perfeționate, dar, oricum, poseda suficiente calități spre a fi rîvnită de mulți cărăuși galactici. Însă „Teleenergo I” îi era în mod evident cu mult superioară.

Reflectam! Reflectam! Din cînd în cînd însă examinam cu atenție analizoarele care mi se înfățișară aparent „calmate”. Era firesc, fiindcă mă-ndepărtasem mult de astrofar.

Mă și hotărîsem să expediez spre cantoanele vecine o depeșă de ieșire din alertă, cînd astronava viră brusc. Prin urmare, o zonă ciclonică. Am pus în funcțiune stabilizatoare, dar astronava nu-și reveni. Cădea ca un bolid în nesfîrșitul galactic.

Într-o frațiune de clipită, unul dintre ecranele retrovizoare păru străpuns de fascicul argintiu al imaginii unei nave. Dar nu! de bună seamă, era pilărirea vreunui meteorit sau poate a unei comete. Un alt vehicul cosmic, tocmai aici, la periferiile Galaxiei? Exclus!... Trebuia să fiu anunțat.

În momentul cînd mă pregăteam să pun în funcțiune toate ecranele retrovizoare, sirenele de alarmă ale astronavei începură să sună. Am privit cadranele analizoarelor. Nimic! Pe ecranele radarelor de asemenea nimic! Doar telescoapele cu venusin parcă luaseră foc! Exact din direcția zborului, flancat de flame immense, un nou rubiniu difuz avansa spre mine. Gata! Pun în funcțiune „tunurile” cu fotonii.

Ah! Dar pe naiba! Uite că norul se transformă într-o masă albastră-portocalie, care inundă întreaga boltă. Astronava mi-e zguduită ca de o comotie. Toate analizoarele parcă dansează. Teleradarele sănt străbătute de scînteie oscilînd amețitor.

Privesc — la întimplare — printr-un hublou și zăresc în mijlocul norului o enormă spărtură străbătută de valuri de raze care îmi înțeapă retina. Din centrul spărturii cerul e străpuns de o astronavă care luncă vertiginos, venind asupra navei mele. Nava Selenei?... Imposibil... Îi verific

rapid caracteristicile... E ea ! Avansează direct spre nor ! Spre cea mai îngrozitoare dintre morți ! Dar nu-i cu puțință ? !... Prin urmare, mi-a ghicit intențiile. De aceea și-a luat startul așa de pripită ! Atunci, nu-i voi permite să-și sacrifice viața. Eu, oricum, îmi trăisem toate visurile... Apăs cu furie, înclescindu-mi dinții, pe manșa de direcție ! Spre nor !

Aproape simultan astronava e-nvăluită de vaporii, care încep să se transforme într-un fel de pulbere, probabil dintr-o substanță cu o nemaipomenită densitate. E desigur „tehnețiu“, elementul acela ultragreu care nu se găsește pe Pământ, ci numai în unele galaxii.

Și, deodată, simt cum nava parcă se prăbușește în craterul unui vulcan, care o absoarbe adinc în el, spre izvoarele lui de magmă cloicotitoare. Învelișurile de protecție termică, în stare să suporte temperaturi de zeci de mii de grade, încep și ele să se schimbe într-o masă de flăcări, se lichefiază! Izbit ca de ciocanul unei pale de jeratic, îmi pierd cunoștința...

În ultima clipită, cînd mi s-a părut că o forță monstruoasă mă arunca în afara navei, printr-o spărtură din blindajul ei, am mai avut puterea să șoptesc la microfon un singur cuvînt : „Tunelul“ !... „Tunelul“ !...

★

Cînd mi-am revenit, mă aflam imobilizat, sub un clopot de plastic transparent, în cabina medicală a unui astrofar vecin. La căpătîiul meu se aflau Selena și cîțiva oameni în halate albe — medicii.

Văzînd că-mi recapăt cunoștința, Selena duse degetul la buze, schițînd către mine un zîmbet cald, înviorător :

— Pst ! Stai liniștit ! am înțeles eu.

Pe scurt, eram iradiat de niște unde necunoscute. De altfel, tot corpul îmi era căptușit cu tot felul de recipiente absorbante de radiații... Confuz și buimăcit, încercam inutil o explicație... Capul îmi lucra ca un motor... cu explozie înțirziată... Dar a trecut și asta... Grație specialiștilor sosiți urgent de la cele mai apropiate baze, m-am făcut sănătos.

Mai tîrziu, Selena mi-a relatat că „Antipar 13 B“ disparease de pe firmament. Îndeplinindu-și în întregime programul, dispozitivele electronice de siguranță l-au pulverizat. La rîndul lor, alarmăți de dispariția „cantonului“, conducătorii trenului de astronave au cerut de la bază devierea tunelului de unde. Pe scurt — nu s-a produs nici o victimă.

A urmat chemarea noastră în fața Juriului suprem al Academiei interastrale, eveniment așteptat cu un mare interes de toate instituțiile științifice din Galaxie.

În marea sală de alabastru se aflau peste o mie de célébri savanți galactonauți, telefotoreporterii de pe diverse planete.

O întreagă dimineață a durat expunerea mea privind măsurile de siguranță luate pe astrofar, parametrii zborului, constatări, diagrame, prezentate în amănunte calcule stocastice. Dar au fost inutile. Juriul le-a considerat că fiind argumente „aleatorii“, iar președintele lui, unul dintre cei mai reputați astrofizicieni, care activa de peste optzeci de ani în acest domeniu, înainte de a formula o primă concluzie, m-a întrebat :

— Prin urmare, ai optat pentru decizia supremă ? !... Perfect ! Deși noi nu opinăm niciodată pentru sacrificiul vieții, cînd mai există și alte variante spre a ieși dintr-o situație periculoasă. Îți puteai trimite de la început astronava cu programarea ca „tunurile cu fotonii“ să distrugă norul, mai ales că mai dispuneai de o a doua navă mult superioară. Mă refer la „Teleenergo I“. Cum se face totuși că la apariția aceluia straniu nor prima măsură a fost expedierea Selenei ? În loc să vă uniți forțele, le-ați dispersat ? !...

— Mi-am pus ipoteza unei formațiuni cu totul necunoscute ! am răspuns eu. Nu luptasem încă cu nuclei grei. Ca atare, trebuia să recurg chiar și la soluția supremă !

— Dar cînd, cînd anume ai luat această hotărîre ? Mi-a cerut președintele să detaliez. Răspunsul dumitale are o însemnatate deosebită pentru știință, în afară de implicațiile sale etice.

— După ce am analizat norul cu radiații de venusin, am precizat eu.

— În felul acesta, a intervenit unul dintre adjuncții președintelui, norul a fost neutralizat înainte ca dumneata să-ți iezi zborul. Venusinul are nuclei mult mai grei decât tehniciul ! Cum de-ai uitat ?...

Sala surprinsă începu să rîdă hohotitor. M-am trezit și eu zîmbind ușor către Selena, ca totdeauna, și de astă dată, calmă și sigură pe sine.

— Se pare însă, a continuat același savant, că norul, cînd s-a neutralizat, a dat naștere unor elementoni curioși dintr-o protomaterie. Dar astă-i o probabilitate. De altfel, teoria „protomateriei“ a străvechiului Heiseberg e perimată de multe sute de ani. Totuși, ne interesează momentul precis al exploziei, fazele ei.

Constrîns de ipotezele Juriului, am fost silit să accept.

— Am declanșat tunurile cu fotonii în clipa cînd mi-a apărut pe ecran astronava „Teleenergo I“.

Pînă și cele mai sobre, mai „uscate“ dintre somitătile științifice care se aflau în sală m-au privit semnificativ, de

parcă mi-ar fi scotocit prin străfundurile inimii. De pretutindeni simteam tălăzuind spre mine o undă caldă de simpatie, dar și de oarecare nedumerire...

— În concluzie, a precizat președintele, ai preferat să alegi moartea. Doar îți sacrificaseși toate rezervele de carburanți fotonici ? ! Astronava dumitale nu era înzestrată cu dispozitive de teleîncărcare cu combustibil...

— Întocmai ! Am vrut s-o salvez pe Selena !... am îngăimat eu cu toată sinceritatea, deși încă nu înțelegeam întru totul cele întâmpilate.

Se făcuse seară. Un amurg splendid ne scălda cu o infinită paletă de culori. Dezbaterile au continuat și în cursul nopții. Ascultă pe aceste microbenzi cuvintarea Selenei din sala de alabastru. Si privește pe acest miniecran și cîteva imagini păstrate de atunci.

— Am fost îvinuită, se auzi vocea cristalină a Selenei, de comisia care a studiat dezastrul astrofarului „Antipar 13 B“ de nesubordonare... Pentru mine, ca aspirant planonaut, căruia i s-a încredințat o navă de experimentare, este un fapt extrem de grav.

Dar examinați pe aceste stereograme parametrii zborului. Astrofarul vecin se găsea la verticală față de „Antipar“. După formulele date de aparatele de calcul al zborului, era necesar să pornesc în spirală, altfel riscam să întilnesc o zonă de absorbție magnetică, inevitabil precedind apariția norului.

Începusem să străbat al doilea braț al spiralei, ajungînd la punctul ei extrem de curbură. În acest moment am acționat telescoapele cu venusin, ca să depisteze viteza de deplasare și compoziția cîmpurilor de radiații din jurul meu. Dar ecranele și alte cîteva dispozitive electronice, între care și un „creier“, nu voiau să răspundă radiațiilor necunoscute emanate de nor.

N-am disperat. Am bănuit pericolul încă din clipa startului de pe astrofar, din atitudinea ciudată a „cantonierului“ (de pe microbenzi răzbăt cîteva rîse...).

Ca primă contramăsură, a continuat Selena, am angrenat ecranele de fotonizare spre tunelul de unde de energie, ca să-mi încarc astronava cu maximum de forță. Si îndată ecranele părură că absorb o substanță regenerativă. Venusinul s-a colorat puternic, indicîndu-mi un cîmp de o intensitate extremă, ce se deplasa cu o viteză uluitoare spre „tunel“.

Îndată după aceea, spre surpriza mea, pe ecran mi-au apărut caracteristicile tehnețiului, în coliziune cu niște par-

ticule instabile, cînd pozitive, cînd negative. Vînd să treac la măsuri de apărare, am dedus o primă concluzie amară: pe bordul astrofarului nu se afla nici un dispozitiv pentru neutralizarea particulelor instabile.

Nu știu ce s-a petrecut precis în clipa următoare. Poate o dizlocare de cîmpuri, fiindcă astronava a început să cadă. Desigur, primele fluxuri magnetice, mi-am spus eu. Am accelerat la maximum, dar zadarnic. Astronava continua să cadă spre zona periculoasă.

— Și ați acționat bateriile cu gravitoni spre a vă redresa? Perfect! se auzi vocea Președintelui... Dar cum explicați continuarea căderii?

— Misterioasele particule în coliziune cu tehnētiu, fiind probabil o „materie” în fermentație, mi-au anihilat gravitonii. Și, ca atare, nava a continuat să cadă. Căutam febrilă o ieșire. Și în clipa aceea, dintr-o spărtură a norului, pe unul dintre locatoare mi-a apărut astronava de serviciu a cantonierului, „drezina”. Cădea exact ca și mine. Dar învăluită în niște văpăi ciudate, care îi schimbau continuu culorile, de parcă era o salamandră zburătoare. (În minusculul difuzor al aparatului se aud din nou cîteva rîsete reținute...)

Încă nu știam dacă voi izbuti să redresez astronava, pentru a o pune în poziție de atac, dar cantonierul trebuia salvat cu orice preț, se justifica Selena. Oricum, acolo, în acea zonă periculoasă a Galaxiei, el îmi părea cu mult mai necesar decît un aspirant planetonaut. Și, aproape cu ochii închiși, am declanșat reactoarele cu fotoni. A urmat o explozie teribilă. Întreaga boltă s-a umplut de fulgere. Orbită de luminiscentă, am mai văzut cum o masă de flăcări și vapori prinde să se rotească, să se condenseze și, treptat, se mistuie în abisurile intergalactice, îndepărțindu-se de tunel.

Se născuse probabil o nebuloasă... Necunoscută... Sau un quasar, încă nestudiat... Ipotezele lui Alfvén, Hoyle, Ambartumian și alții cu privire la zonele din univers unde materia se află încă în aşa-zisa stare „premechanică” și unde se nasc abia particule elementare se materializaseră în fața mea. Am văzut cred pe viu, de asemenea, procesul de ejetare, care dă naștere la ceea ce s-a numit cîndva de astronomi un „soare lent” și care apoi, prin explozie, naște o stea supernovă sau un quasar.

Bombardarea cu fotonii la care-am supus norul interstellar, întrucât fotonii sunt particule neutre, a determinat „saltul” specific al procesului catastrofic, demonstrînd o dată în plus valabilitatea marilor legi ale dialecticii.

De fapt, am acționat simultan cu cantonierul. Doar că tunurile fotonice ale navei sale erau evident de un calibru redus față de cele de pe „Teleenergo”!

— Perfect, o întrerupse Președintele pe Selena, e clar că „drezina” astrofarului n-a putut rezista temperaturii uriașe ce s-a născut în acel moment ! Si a luat foc ! Dar și dumneata Selena, și cred că avem toate dovezile științifice s-o putem afirma, ai avut intenția să-ți sacrifici viața pentru a salva tunelul și pe cantonier ? !

— Da, o mărturisesc deschis, deși la început am negat această hotărîre. N-a fost însă necesar. Cu cîteva secunde înainte de incendierea astronavei, sistemele automate de protecție ale cabinei de comandă înzestrate cu motoare pulsative au desprins-o de corpul ei în flăcări și au aruncat-o departe, într-o zonă calmă. Pentru mine restul n-a mai fost decit o simplă operație de „captare”. Am acționat către mica fuzee a cabinei, din care prin ecluzare l-am scos pe cantonier, leșinat de pe urma unei puternice iradieri, și l-am transportat pe cel mai apropiat astrofar.

— Mulțumesc, Selena ! Dar pentru a pune capăt dezbatelor, se auzi din nou vocea Președintelui, cum elucidează : o tuși temerara noastră aspirantă încălcarea paragrafului din Codul etic al cosmonauților cu privire la nesubordonare ?

— Mi-am dat perfect seama de intenția cantonierului, care voia să-și sacrifice viața pentru a mă salva, riscind toată încarcătura de fotoni a navei sale. Iar în ceea ce privește paragraful etic, rosti oarecum scandînd cu triumf Selena, m-am comportat potrivit principiului nostru : „Viața aproapelui tău în Cosmos e mai presus decit viața ta“.

Nu voi uita niciodată pe acea admirabilă eroină a Ga-İaxiei. Pe frumoasa Selena. Nu-i voi șterge din minte chipul radiind de bucurie și ochii ei de aur, însetați de azurul de-părtărilor siderale, din clipa în care și-a încheiat admirabila alocuțiune din sala de alabastru.

Și, de fapt, acum, peste atîția ani, cînd ne-am reîntîlnit, săn fericit că am avut prilejul să-ți povestesc, scriitorule, fantasticul episod al dezastrului de pe astrofarul „Antipar 13 B”, aici în plăcuta ambianță de pe această planetă de odihnă din constelația Sirius, unde ne facem cura noastră de întinerire.

— Dar, am surîs eu, curios să aflu sfîrșitul istorisirii, care a fost totuși verdictul Juriului în toată această poveste ?

— Eu, mi-a răspuns prompt „cantonierul” astral, am fost trecut în rîndurile „pensionarilor onorifici” ai Cosmosului. Bineînțeles, cu dreptul de a activa ca instructor pe orice cosmodrom, dar un cosmodrom „natural”, adică amplasat pe o planetă cu sol solid.

— Dar fata, superba Selena ?

— Fata ?... Fetei nu i s-a mai acordat brevetul de planetonaut definitiv, ci de-a dreptul cel de... galactonaut ! Pe scurt... asta-i tot !

D

IMINEAȚĂ DE ANUL NOU. După un somn dulce, domnul Key se întinse bine dispus în pat. Din curtea vecină se auzea tropotul cadențat al hanei¹. Probabil, fetele se treziseră mai devreme și începuseră să se joace. Prin fereastră pătrundeau razele blînde ale soarelui. Din sufragerie răsună glasul nevesti-sii :

- E timpul să te scoli, somnorosule ! Si dizoni² e gata.
- A-a...

Domnul Key căscă sau mormăi ceva drept răspuns. Apoi întinse mâna către căpătiiul patului, căutînd ceva pe noptieră, dar, aducîndu-și aminte de discuția de ieri, și-o retrase.

Ieri seara, pe cînd urmărea cu soția la televizor programul de Anul nou, domnul Key luase o hotărîre importantă : să se lase de fumat. Nu există în lume un lucru mai absurd decît fumatul. Tutunul dăunează sănătății : are o acțiune nocivă asupra plămînilor, inimii, vaselor sanguine. Apoi de multe ori ești distrat, arunci muncul de țigară alături de scrumieră — și iată un pericol de incendiu. Îi împărtăși soției această hotărîre :

— Draga mea, începînd de mîine, am să renunț la fumat.

— Ce ți-a venit aşa deodată ? se miră ea. De ce să faci eforturi ? Doar nu trăim în lipsuri... pentru o placere atât de neînsemnată, ca tutunul, avem destui bani. Iar tu fumezi puțin. Nu cred să-ți dăuneze...

— Nu, o să mă las neapărat, ai să vezi ! De mîine dimineață nu mai fumez.

Și se culcă.

A doua zi dimineața însă nu mai era tot atât de hotărît. Stînd în pat, se întorcea cînd pe o parte, cînd pe alta, bolborosindu sub nas. „Într-adevăr, de ce m-aș sfîrta să mă las aşa, dintr-o dată. S-ar putea să-mi fac singur vreun rău... Doar e vorba de o deprindere de mulți ani. Bineînțeles, am voința de a mă lăsa dintr-o dată... Dar de ce aş face-o ? Aceasta-i pro-

¹ Hane = joc de Anul nou pentru fete.

² Dzonii = mîncare de Anul nou.

blema. Nu, nu, este o chestiune serioasă, trebuie gîndit bine, iar fără țigără nici nu poți să studiezi. Va trebui să-mi aprind una, doar una singură. Ultima! Afară de asta este, pur și simplu, o trădare față de țigări și — vorbind la figurat — ar însemna să nu le sărut de adio. Atîția ani m-au servit cu credință și adevăr“.

Convingîndu-se cu asemenea raționamente, domnul Key își întinse din nou mâna spre noptieră. Dar nu găsi nimic. Se ridică și clipe uimit. Unde sînt? Doar aseară, țin minte foarte bine, toate erau aici, își spuse domnul Key: și țigările, și scrumiera, și bricheta. Își frecă ochii, dar fără folos. Poate că dorm? se gîndi domnul Key și se ciupi cu toată puterea. Durere simtî, dar țigări, ca și mai înainte, nu văzu.

Aha, totul este clar: nevastă-mea mi le-a ascuns. Se vede că a vrut să mă ajute în hotărîrea mea! Veșnic se amestecă în treburile altuia! Ar trebui să-i fac un scandal, dar nu vreau tocmai acum, în prima zi a Anului nou. Cu atît mai mult că eu singur i-am spus de hotărîrea mea. Acum nu este bine să dau îndărât. Ah, mare prostănac mai sînt! Cine m-a pus să am gura slobodă?

Nu mai era însă nimic de făcut. Domnul Key se sculă, se spălă și se aşeză la masă.

După gustare își cercetă corespondență — o grămadă de felicitări, apoi ieșî pe verandă, se întinse comod într-un fotoliu și începu să râsfoiască ziarul. Deodată dorința înăbușită răbufni cu noi puteri. Simtî clar gustul cald al fumului de țigără care îl gîdilă în gîtlej, gura i se umplu de salivă. Timp de zece minute, domnul Key se luptă cu sine, pe urmă, nemai-putînd să rabde, își camuflă mîndria și strigă:

— Ascultă... Desigur, ieri am luat o hotărîre... Dar una singură cred că se poate...

— Ce anume, una singură? întrebă soția. O sticlă de limonadă?

— Nu, vorbesc de țigări.

— Cum ai spus? Ți-gă-ri? Ce-i asta? Pe față-i apăru o sinceră nedumerire.

— Ei, hai, te rog, dă-mi țigările! Ești o soție minunată, iar eu te iubesc foarte mult. Ceea ce îmi place la tine este simțul umorului. Tu ți-ai amintit, desigur, de povestea aceea hazlie „Sibahama“, aşa mi se pare că se numește. Acolo soția ascunde portmoneul găsit de bărbatu-său pe stradă, spunîndu-i că totul nu fusese decît un vis. Așa ai făcut și tu, probabil... mi-ai ascuns tot ceea ce-mi poate aduce aminte de fumat. Înțeleg foarte bine, ai făcut-o din intenția de a mă stimula. Dar nu trebuie să uiți că fumatul nu este o crimă. Fîreste, e poate rușinos că șovăi în hotărîrea mea. Dar am o poftă teribilă să fumez! Dă-mi, te rog, o țigără! Numai una!

— Dragul meu, eu și-aș da tot ce dorești. Tot ce am. Dar cum să-ți dau un lucru pe care nu-l am? Crede-mă, n-o să încep să mint din prima zi a Anului nou; nici nu înțeleg despre ce vorbești. Ce înseamnă asta „țigără“?

— Ajunge cu farsele! Nu săt copil, la urma urmei. Dar, dacă vrei, pot să-ți explic, poftim. Țigara se ia în gură, se șprinde la un chibrit, se fumează, apoi se aruncă în scrumieră. Închipuie-ți, chiar și scrumiera mi-ai ascuns-o! Dar dacă vor veni musafiri?

— Chibrituri săt. Dar ce este scrumiera, nici asta nu știi...

Domnul Key își privi atent nevasta și dădu din umeri nedumerit. Nu erau căsătoriți de un an, doi și el o cunoștea foarte bine. Dacă vreodată nu-i spunea adevărul, el o simțea imediat. Acum însă i se păru cu totul sinceră.

Domnul Key rupse o bucată de gazetă, o răsuci în formă de țigără, o puse în gură și aduse chibriturile din bucătărie. Nevestă-sa îl urmărea cu atenție. Pe față i se ivi o expresie de uimire. Și cînd el scăpăra chibritul și vră să-și aprindă țigara făcută din ziar, ea strigă speriată:

— Ce-i cu tine?! Ce faci? Ai să-ți dai foc! Se poate să te joci așa cu chibrituri? Zău, nu ești în toate mințile!

— Ba eu cred că tu nu ești în toate mințile! Într-adevăr, ai uitat ce este o țigără?

— Cum să uit? Aud pentru prima oară un asemenea cuvînt! Și ce este, de fapt? Un fel de luminare? Sau un lucru pentru scamatorii?

— Ei bine, bine. Liniștește-te.

Domnul Key era enervat și puțin cam speriat. Cu nevesta lui se întîmpla ceva straniu. Oare nu se îmbolnăvise? „Trebuie să lămuresc totul așa cum se cuvine, își spuse. Să mă calmez... pe urmă o să chibzuiesc. Dar mai întîi să fumez o țigără... Ah, a dracului! Nu găsesc nicăieri o țigără...“

Domnul Key se încălță și coborî în grădiniță. Își aduse aminte că aruncase acolo de multe ori mucuri de țigări. „Trebuie să le găsesc. E dezgustător, desigur... se vor fi murdărit, dar n-ai ce-i face...“

Se aplecă și scotoci toată grădinița. Nicăieri nu descoperi însă vreun chiștoc. Se duse apoi și deschise lada de gunoi. Nu găsi acolo nici scrumiera, nici țigările. Înseamnă că nevestă-sa nu le aruncase.

Să le fi aruncat chiar el? Acest gînd îl frâmînta de mult. Dacă se sculase în timpul somnului și, conformîndu-se hotărîrii luate, își zvîrlise singur undeva țigările, scrumiera și brișceta?... Bine, totuși aici nu se vedea nimic. Rezultă că nimeni nu le-a aruncat. Și din nou cercetă toată grădinița. Pe cărări și pe gazon nu zări nici un muc, nici măcar un fir de scrum.

Domnul Key se întoarse și se așeză în fotoliu pe verandă. Își desfăcu ziarul. Nimic deosebit — articole consacrate Anului nou. Nici un eveniment extraordinar. Puse gazeta deoparte, Abia închise ochii, că înainte îi și apăru o țigară extraordină, aromată, cu un capăt roșu. În văzduh se ridicau șuveți violete de fum. O vedea atât de clar încit simțea mîncărimi între degetul arătător și cel mijlociu. Domnul Key sări în picioare :

— Mă duc să mă plimb puțin, strigă el nevesti-sii. O să-mi cumpăr și țigări.

— Dar se vînd în oraș ? îl întrebă ea.

Domnul Key nu dădu importanță cuvintelor ei. N-are decât să se îndoiască și să se mire. La urma urmelor, el n-avea nici o vină că ei i se întimplase ceva ciudat.

Își imbrăcă pardesiul și ieși în stradă. Totul era ca de obicei. Vremea frumoasă, atmosferă de sărbătoare. Oamenii se plimbau alene. Fetele erau îmbrăcate în kimonouri strălucitoare de sărbătoare. Tinerii în costume noi. Se părea că nimic excepțional nu se întimplase. Foarte bine ! Acum o să-și cumperi țigările și totul va reintra în normal. Iată și chioșcul de unde își cumpără întotdeauna țigările...

Dar ce-i asta ? Ei, drăcie ! Domnul Key era cît pe-aci să strige în gura mare. Chioșcul de tutun dispăruse. Adică nu chioșcul propriu-zis dispăruse, ci firma. E de la sine înțeles că e închis, doar astăzi e Anul nou. Dar firma... Desigur că debitantul nu și-a luat firma acasă ! Nu cumva se ruinase ? Ce neghiobie — să închidă debitul tocmai de Anul nou...

De altfel, se întimplă și aşa. Pesemne se îndatorase, nu și-a plătit la timp creditorii și a trebuit să-și închidă prăvălia.. Sărmanul ! Era atât de politicos și de serviaabil... Domnul Key se scărpină în ceafă și se hotărî să meargă pînă la stația trenurilor electrice. Nu era prea departe. În stație se afla un bufet deschis tot timpul, chiar și de sărbători.

Dar ciudăteniile nu luaseră sfîrșit. Încă un chioșc de tutun întîlnit pe drumul spre gară... Nici el n-are firmă sau vreun semn care să indice că aici se vînd țigări. Domnul Key se posomora tot mai mult. Cine naiba știe ce se petrece... Poate e o grevă a sindicatului vînzătorilor de produse din tutun. Tot ce-i posibil. Motive sănt multe, venitul e slab. Dacă aş fi știut mai din vreme, mi-aș fi făcut provizii. Fumătorii o să facă un scandal de n-o să știe tutungii pe unde să-și scoată cămașa...

Gîndindu-se astfel, domnul Key ajunse la stație. Iată și bufetul. Domnul Key își pregăti bani mărunți și se apropie de tejghea. Acum o să-și aprindă o țigară și, ah, o să tragă

fumul adînc în piept ! Înghiți în sec... și-și holbă ochii. În rafturi se afla tot ce doreai, numai țigări nu erau... nici un singur pachet.

Domnul Key se îndepărta de bufet și se opri la cîțiva pași distanță. Își frecă ochii, își mîngiliie bărbia. Ce însemna asta ? Se vede treaba că lui și nevesti-sii li se scrîntise ceva la cap. Îi era teamă să se apropie de bufet. Să încerce să explice pe îndelete ce căuta și încă să arate, ca exemplu, o țigără făcută din ziar... nu era exclus să-l ia drept nebun. Ba chiar să ajungă la spitalul de psihiatrie. Asta mai lipsea... și totuși cum s-a putut întimpla ca tot tutunul să dispară într-o singură noapte... Curios.

Pe furiș își miji ochii și cercetă tot bufetul. Aștepta ca din clipă în clipă cineva să ceară țigări și să înceapă scandalul. Atunci și el se va asocia cumpărătorului. O să facă un scandal nemaipomenit !... Așteptă cît așteptă, dar nu se întimplă nimic. Oamenii se apropiau, cumpărau sandvișuri, beau bere, plăteau și se îndepărtau liniștiți.

Privi în preajmă. Nici un fumător. Enormă scrumieră-urnă care se afla la ieșire, pe peron, dispăruse de asemenea. Pur și simplu e o insultă, asta-i. I se făcu milă de țigări.

Se întoarse acasă pe alt drum. Pentru orișice eventualitate. Dar, precum își închipuise, toate magazinele erau închise. Era deschisă numai o întreprindere cu jocuri automate, dar, printre premii, nu figurau țigările. Așadar, și ultima nădejde se spulberase.

Domnul Key înțelese că nu este posibil să-și procure țigări, deși dorința de fumat nu se micșorase din această pricina. Ci, dimpotrivă, se mărise. Devenise chinuitoare, ca durerile de dinți. Domnul Key nu mai privea în jur, ci pe jos. Dacă ar găsi măcar un muc oricît de mizerabil ar fi. Oricît de murdar ar fi. Măcar o priză, măcar cîteva fire... Nu, nimic asemănător nu pică.

— A-a, ai venit ? îl întîmpină soția. Ei, ai cumpărat ceea ce doreai ?

— Nu ! îi răspunse supărat domnul Key și se închise în cdaia sa.

Dar pofta de fumat creștea cu fiecare minut. Ce chinuri ! Încercă să mestece bomboane, să roadă creioane, dar totul în zadar. Această blestemată dorință n-o poți înșela cu nimic. Probabil de aceea este atât de puternică, fiindcă nu există țigări ! Domnul Key bătu din picioare, scrîșni din dinți, bătu cu pumnul în masă. Apoi izbucni în plîns. Lacrimile îi umplură ochii și o clipă nu văzu nimic. Cu dosul palmei își șterse lacrimile și...

...Pe marginea mesei zări un pachet de țigări. Halucinație, delir? Înima începu să-i bată puternic, să-i spargă coșul pieptului, el credea și nu credea. Acum o să dispară din nou... Dar nu, aşa ceva nu voi permite să se întâiple! Mîna-i acționă de la sine, independent de rațiune. Apucă repede pachetul, scoase din el o țigară, o puse în gură și-o aprinse.

O, ce fericită senzație! Asta nu mai era halucinație. Plăcut, amăru, înțepător era gustul fumului. Domnul Key trase cu sete fumul în piept și, în sfîrșit, se simți om.

Deodată văzu, aruncată pe jos, o sticluță. Citindu-i eticheta, scrisă mărunt, domnul Key își aduse aminte că, aseară, după ce își luase marea hotărîre de a renunța la fumat, înghițiseră, el și nevastă-sa, cîte o pastilă din acest medicament nou.

....Noul preparat brevetat a necesitat o muncă enormă din partea chimistilor, farmaciștilor și biologilor pentru a veni în ajutorul oamenilor care doresc să se lase de fumat. El posedă însușiri minunate!!! Omul nefumător, după ce ia o pastilă, uită curînd tot ce este în legătură cu fumatul. Cuvintele «tutun», «țigări», «scrumieră» dispar complet din memoria lui. Asupra oamenilor otrăviți cu nicotină, preparatul nostru acționează altfel: ei țin minte, dar încețează să vadă și să palpeze produsele de tutun. Se produce un fel de daltonism, cînd omul vede o culoare în locul alteia. Efectul medicamentului durează, aproximativ, douăsprezece ore. Îndată ce efectul începe să scadă, trebuie luată imediat o altă pastilă. În scurtă vreme veți obține rezultatul dorit, renunțind definitiv la fumat...

Domnul Key ținu în mînă sticluța încă o secundă, apoi o zvîrli în coșul de sub masă. Era în culmea fericirii. Fluierînd o melodie veselă, se repezi din odaie și alergă spre nevastă-sa. Ea sedea la fereastră tricotind și nu-l observă cînd intră.

Domnul Key se apropie și-i strigă bucuros la ureche.

— Am găsit țigările!

Ea tresări, scăpă din mijai lucrul tricotat și-i spuse mînoasă:

— Ei și de ce strigi așa de tare pentru niște țigări?! Erai să mă asurzești!

În română de IACOB BABIN

2
0
1
2

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompliu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redactările Știință și tehnică sau cel care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)cităm legendara Colecție.

candher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panlonios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

*Citiți
publicațiile
noastre:*

**știință
tehnica**

COLECȚIA „POVESTIRI
ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”

TEHNİUM

• SEPTEMBRIE 1971

PRETUL 1 LEU

41607